

Charles Darwin.

De telegraaf berichtte gister den dood van een man, die meer dan een ander zijner tijdgenooten heeft bijgedragen tot het wetenschappelijk onderzoek, waardoor onze tijd zich bij uitnemendheid kenmerkt: op Down House bij Orpington (Kent) is Woensdag professor Charles Robert Darwin overleden. De beroemde natuurvorscher werd 12 Februarij 1809 te Shrewsbury geboren en was derhalve zijn 74^e jaar ingetreden. Zijn vader was geneesheer te Shrewsbury en zijn grootvader was de beroemde dr. Erasmus Darwin, F. R. S. Darwin's moeder was een dochter van Josiah Wedgwood, den stichter van de nieuwere Engelsche pottebakkerskunst. De jeugdige Charles ontving zijn eerste opleiding op de Grammarschool te Shrewsbury, bezocht daarna de hoogeschool te Edinburgh en promoveerde in 1837 aan de universiteit te Cambridge. Reeds op 22-jarigen leeftijd werd Darwin uitverkoren om de groote wetenschappelijke expeditie rondom de wereld mede te maken op H. M. *Beagle*, kapt. Fitzroy. De bouwstoffen, op deze reis (1831—1836) verzameld, werkte Darwin uit op een villa in Kent. In collaboratie met zijn reisgezel Owen schreef hij het werk "*Zoölogy of the voyage of H. M. ship Beagle*", waarop achtereenvolgens alleen van zijn hand het licht zagen: "*Journal of researches into the natural history and geology of different countries*" en "*Voyage of a naturalist round the world*".

Deze opzienwekkende mededeelingen, die geheel nieuwe gezichtspunten openden, werden spoedig gevolgd door Darwin's "*Monograph of pedunculated and sessile Cirripedia*", uitgegeven op kosten van de Royal Society, en als een vervolg op de "*sessile Cirripedia*" verscheen kort daarna een dergelijke verhandeling: "*On fossile Cirripedia*".

Na nog een groot aantal geschriften over de biologische wetenschappen uitgegeven te hebben, waarin het onderzoek naar de soorten een hoofdrol begon te spelen, legde hij de kern van zijn wetenschappelijke studiën neder in het beroemd geworden werk: "*On the Origin of species by means of natural selection, or the preservation of favoured races in the struggle of life*". In dit werk sprak hij de overtuiging uit en trachtte hij met een helderen stijl en een duidelijken betoogtrant te bewijzen, dat alle dieren en planten van slechts weinige oorspronkelijke vormen, misschien slechts van een enkelen afstammen en dat de onderscheiden afwijkingen van deze oorspronkelijke vormen volgens een zelfde beginsel tot stand komen, dat hij de "natuurkeuze" noemt. Deze openbaringen, ofschoon niet nieuw, daar zij eigenlijk niets anders waren dan de scherpe, klare formulering van de wetenschappelijke hypothesen der laatste tientallen van jaren, gaven aanleiding tot groot meeningsverschil en in de wetenschappelijke kringen en vooral van de zijde van leeken, wier oppositie meestal van zeer heftigen aard was en die niet altijd de zaak van den persoon des beroemden natuurvorschers wisten te onderscheiden.

Terwijl de "*Origin of species*" in de meeste Europeesche talen werd overgebracht, zette Darwin zijn wetenschappelijk onderzoek voort. Onder het tal van geschriften, die achtereenvolgens van hem het licht zagen, treden op den voorgrond: "*the variation of animals and plants under domestication*", "*the Descent of Man and selection in relation to Sex*" (1871), "*the Expressions and Emotions in Man and Animals*" (1872), "*Insectivorous Plants*" (1875), "*Different forms of Flowers in Plants of the same Species*" (1877) en niet lang geleden zijn belangrijk werk over de "*Wormen*".

Ook deze werken werden wijd en zijd gelezen, vertaald, besproken en gecritiseerd, maar ook niet gelezen en toch gecritiseerd. Darwin's deskundige beoordeelaars waren velen, maar nog grooter het aantal zijner bedillers, wier critiek gegrond is op een oppervlakkige kennisneming van zijn theoriën. Onder de zaakkundige critici waren er velen, die, de verschijnselen toetsende aan Darwin's hypothesen, gemotiveerde bedenkingen opperden. (Men raadplege o. a. het opstel van dr. P. J. H. Vermeulen in de jongste aflevering van "*Onze Wachter*" en hetgeen wij naar aanleiding van deze grondige verhandeling schreven in ons nummer van 18 April ll.)

Het laatste woord over Darwin's theoriën is dan ook nog lang niet gesproken. Hij verzamelde slechts de bouwstoffen voor een wetenschappelijk onderzoek, dat zeker nog verscheiden generatiën zal bezig houden.

Het behoeft nauwelijks vermeld te worden, dat de overledene lid was van verscheiden Engelsche en buitenlandsche geleerde genootschappen. Het Pruissisch Gouvernement verleende hem de orde "*pour le Mérite*" en onder zijn talrijke eerbewijzen behoorde ook het doctoraat "*honoris causa*" van de hoogeschool te Leiden.